

Džetri Haćer

JEDAN PIKASO

Prevod. Senada Kreso

Za Džona Ilingera

JEDAN PIKASO

Gospođica Fišer: Gospodin Pikaso.

Pikaso: Si. Ja.

Gospođica Fišer: Dva stranca u Parizu - to nam je zajedničko. Hoćete li da sednete.

Pikaso: Radije bih stajao.

Gospođica Fišer: Vaš kačket.

Pikaso: Ne planiram da se zadržavam.

Gospođica Fišer: Ne, nego mislim... u prisustvu ste jedne dame. Dobro. Nadam se da nemate ništa protiv ako ja skinem svoj. Molim vas, sedite.

Pikaso: Upravo sam pošao sa ručka iz restorana Katalan na sastanak u drugi deo grada. Čim sam izašao iz kafane prišla su mi dva čoveka u loše skrojenim kišnim mantilima i rekli da pođem s njima.

Gospođica Fišer: Zašto mislite da ste uhapšeni?! Jeste li uradili nešto zbog čega bi vas trebalo uhapsiti?

Pikaso: Nisam ni za šta kriv!

Gospođica Fišer: ... svi smo mi za nešto krivi, senjor. Samo treba naći odgovarajući zakon. Koliko vidim, kada su vam prišli, „niste se opirali“.

Pikaso: ...Nisam.

Pikaso: ...Zašto sam doveden ovde... i po čijem nalogu?

Gospođica Fišer: Nalog sam dobila od Ministarstva kulture.

Pikaso: Francuskog ili nemačkog?

Gospođica Fišer: Kakva je razlika?

Pikaso:Ima razlike, ako vi niste Francuskinja.

Gospođica Fišer:Berlin se nada jačanju kulturne saradnje između naših zemalja tokom ove okupacije. Zovem se Fišer. Saradnik sam Ministarstva.

Molim vas, *sedite*. Hoćete cigaretu?

Pikaso:Preživewću i bez njih.

Gospođica Fišer:Jesu li vas već ispitivali, senjor Pikaso?

Pikaso: Okupatori? O, da. Svakih nekoliko nedeljasvrća par Nemaca u moj atelje da provere da li se tamokriju neki Jevreji. Nekad pogledaju slike, pitaju za cenu, ali, moj rad im ne odgovara... Nemci žele kućice i maćice... i Poljsku.

Gospođica Fišer:Firer slika, znate? Pejzaže.

Pikaso:Da, ali on ima problema sa granicama.

Gospođica Fišer:Da počnemo sa malo ličnih podataka. Starost, datum rođenja?

Pikaso: Nije valjda da vam to treba!

Gospođica Fišer:Nemci veruju u dokumentaciju.

Pikaso:... Pedeset i devet.

Gospođica Fišer:Datum rođenja?

Pikaso: 25. oktobar 1881.

Gospođica Fišer: 25. Sutra vam je šezdeset.

Srećan rođendan.

Pikaso:Hvala.

Gospođica Fišer: Trenutna adresa?

Pikaso:Granz-

Ogisten(*DeGrandsAugistins*) broj 7.

Gospođica Fišer:Oženjeni?

Pikaso:To je jako teško pitanje.

Gospođica Fišer: Bili ste samo jednom oženjeni, zar ne? Olga Hohlova, ruska balerina?

Pikaso: Itekako ruska, a da li je bila balerina... e to je druga stvar.. Bila je generalska ćerka - vrlo bogata.

Gospođica Fišer:Kadste se oženili?

Pikaso: Oženio sam Olgu, ili će pre biti da je ona oženila mene, 1917.godine.

Gospođica Fišer:Niste se borili u ratu?

Pikaso:Španija nije bila ni sa kim u ratu.

Gospođica Fišer:Ali, u Francuskoj živite dvadeset godina.

Pikaso:Španija nije bila u ratu.Rastali smo 1937, Olga i ja.

Gospođica Fišer:Razvedeni?

Pikaso:Trudim se.

Gospođica Fišer:Deca?

Pikaso:Jedno, Paulo (Pol).

Gospođica Fišer:Gde vam jesin?

Pikaso:U Švajcarskoj.

Gospođica Fišer:Je li tamo zbog bezbednosti?

Pikaso: (**grizbo** odvрати.) Poslao sam ga tamo da ga smeste u ludnicu. Opljačkao je zlataru pre dve godine. Sada je na klinici u Bernu, puši hašiš i tuca bolničarke.

Gospođica Fišer:Je li i gospođa Pikaso u Švajcarskoj?

Pikaso:(Uzdahne.)Ona je ostala u Parizu. I nju bih smestio u ludnicu, da mogu. Jer Olga je stvarno luda. Paulo je običan drkadžija.

Gospođica Fišer:Imate još jedno dete, vanbračno? Marija de la Konsepcion (Maria dela Concepcion)?

Pikaso:Maja.

Gospođica Fišer:(Zapisuje.)Dakle, Paulo i Maja. Nemate više dece?

Pikaso:(udarao drvo na stolu.)Ne, koliko znam.

Gospođica Fišer: Majina majka je Marija Tereza Valter. I ona živi nedaleko od vas?

Pikaso: Na bulevaru Anrija IV (*Henri IV*).

Gospođica Fišer: A ljubavnica, Dora Mar, ranije Marković? {*Čitadose*.} „Novinarka, fotografkinja, reklamira nadrealizam“. Kako se to reklamira nadrealizam?

Pikaso: Preterivanjem.

Gospođica Fišer: A ona živi...?

Pikaso: Na Rue de Savoj (*Rue de Savoie*).

Gospođica Fišer: Politička pripadnost?

Pikaso: Ja se ne bavim politikom.

Gospođica Fišer: (Nešto zapisuje.)... Poslednje pitanje - vaš galerista? Pre nego što je pobjegao, početkom okupacije 1940. godine, vaš galerista je bio Pol Rozenberg (*Paul Rosenberg*). Jevrejin.

Pikaso: (Ukoči se.) Meni je njegovo poreklo sasvim nebitno.

Gospođica Fišer: A pre Rozenberga, galerista vam je bio Danijel Anri Kanvajler (*Daniel-Henri Kahnweiler*). I on je Jevrejin, i on je pobjegao. A onda ste vi prebacili većinu svog novca u Švajcarsku. Čujem da ovih dana krijete zlato u ormariću (**kućiji za sapun?**)... gde se obično drži sapun.

Pikaso: (Odbacuje tu ideju.) Da ste malo vremena proveli u Francuskoj, znali biste da se ovde do sapuna drži mnogo više nego do zlata.

Gospođica Fišer: Šta sad radite? Šta ste poslednje prodali?

Pikaso: Nisam ništa prodao, niti sam imao izložbu od juna 1940.

Gospođica Fišer: Ali ipak, vi... vi slikate, crtate, pravite skulpture, vajate, je li tako?

Pikaso: Ja i jedem, i dišem, i hrčem.

Gospođica Fišer: Nadamo se da nam možete pomoći, senjor Pikaso. (Ustaje.) Treba da identifikujete...

Pikaso: Koga?

Gospođica Fišer: Ne ljude. Treba da identifikujete neke slike. Da im potvrdite autentičnost. Dokažete da ih je naslikao „Pikaso”. (Pikaso se osvrće po sobi.) Tri portreta. Kao što dobro znate, u umetničkom svetu ima falsifikatora. Pre rata je cvetalo tržište kopija i falsifikata - Pariz, Amsterdam, Ženeva.

Pikaso: U Berlinu ne toliko. Svako može biti slikar, ali da bi se uradio falsifikat, e zato morate biti stvarno dobri. Kada je ukradena Mona Liza, pre Prvog rata, lopov je napravio desetak kopija i prodavao ih svakom bogatom idiotu na kojeg je nabasao. Danas mora da ima pedesetak milionera između Njujorka i Šangaja kod kojih ta žena visi nad kaminom.

Gospođica Fišer: Da li biste vi mogli da kopirate Mona Lizu?

Pikaso: (Mrtav hladan.) Da, ali je nikad ne biste prepoznali.

Gospođica Fišer: Mislim da bih. Poznata slika, to se ne falsifikuje. Čovek ne ide u nečiji atelje i ne zagleda se iznad kamina i ne kaže: “Gle, čudno! Pa i vi imate Gerniku”! Ne, vi ne biste *kopirali* Gerniku, vi biste naslikali nešto *u stilu* Gernike. Imitirali biste formu i sadržaj, ali ne i samu sliku. Ove bi *mogle* biti Pikaso, ali samo nam vi možete reći istinu.

Pikaso: Gde ste ih našli?

Gospođica Fišer: Tu, u gradu.

Pikaso: Ukradene?

Gospođica Fišer: Konfiskovane? Vlasnici su ih ostavili i utekli...

Pikaso: Ostavili...?

Gospođica Fišer: Teško je u to poverovati, a? Nemačka vojska im za petama, a oni ostavljaju Pikasove slike za sobom.

Pikaso: Pa, ako ih imate u ruci i znate kome pripadaju, kako vam ja tu mogu pomoći?

Gospođica Fišer: Senjor Pikaso... Mi planiramo izložbu.

Pikaso: Meni od okupacije ne daju da izlažem...

Gospođica Fišer: Pa, dobro, stvari se menjaju. Planiramo Kolektivnu izložbu.

Pikaso: (Ljutito.) Ne učestvujem na kolektivnim izložbama. (Čuje se udarac.) Ko je još u grupi?

Gospođica Fišer: Miro, Ernst, Klee, Leže...

Gospođica Fišer: Hteli bismo da izložba bude iznenađenje pa mislimo da nam umetnik lično može pomoći. Nećemo angažovati nekog od uobičajenih stručnjaka. Učinićete nam?

Pikaso: Ne, neću.

Gospođica Fišer: Neću je reč koju mi Nemci retko čujemo ovih dana.

Pikaso: Gospođice Fišer, vi ste me „uhapsili“ i preko pola Pariza dovukli u ovu rupetinu! Neću vam pomoći!

Gospođica Fišer: Ja mislim da

hoćete. **Pikaso:** Stvarno?

Gospođica Fišer: O, da.

Pikaso: Zašto bih?!

Gospođica Fišer: Zato jer ja odavde moram da izađem sa jednim Pikasom. A ivi morate ... da izađete odavde. Vi niste francuski državljanin, senjor. Vi boravite u Francuskoj samo ako vam to režim dopusti. Mogu vas vratiti u Nemačku, Španiju, sigurna sam da bi vas Franko jedva dočekao.

Pikaso: Ne biste rizikovali takav skandal! Amerikanci bi sami...

Gospođica Fišer: Amerikanci su pustili Nemačku da zauzme Čehoslovačku, Poljsku, Belgiju i Francusku. Vi mislite da će, ako uzmemo Pikasa, to njima nešto značiti? Mogu vas zatvoriti... i to na dugogodišnju robiju, bez četkice i boja.

Pikaso: Ako Pikasa stavite tamo gde ne može da slika, možete ga mirno i ubiti!

Gospođica Fišer: Da... možemo ... i to.

Pikaso:Imam sastanak u drugom delu grada u četiri sata, ne bih da zakasnim. Tri portreta, kažete. Čija? Gertrude Štajn?

Gospođica Fišer:Autoportreti... ili bar tako izgledaju, počnimo... Hoćemo li? Crtež u olovci na papiru. Dvanaest sa sedamnaest centimetara. Jednostavan drveni okvir, bez paspartua. Na slici je mali dečak. Gotovo beba. Vrlo krupne oči i duga kovrdžava kosa.

Pikaso:Dajte da vidim.

Gospođica Fišer:I?

Pikaso:1894.

Gospođica Fišer:Nema datuma na

njoj...**Pikaso:** 1894.

Gospođica Fišer:Tada ste imali dvanaest godina. Lice na slici je lice bebe.

Pikaso (Podrugljivo.): Šta? Mislite da sam ja ovo naslikao kad sam bio beba? Pa bilo mi je dvanaest godina. Ovako sam crtao kad mi je bilo dvanaest godina.

Gospođica Fišer:Jako je dobro.

Pikaso: Uvek sam bio dobar. Moji kritičari kažu da crtam kao dete.Kao dete sam crtao kao Rafael, a onda sam proveo ceo život učeći da crtam kao dete. Ovo nije rađeno olovkom.

Gospođica Fišer: (beleži) Nego čime? Kredom? Ugljem?

Pikaso: Šibicama. Voleo sam da se igram sa vatrom. Vatra se upali, krene plamen, vrh šibice je vreo i crn pa se može napraviti šest-sedam poteza pre nego što se polomi. Nekad je problem mali crveni žar koji je još uvek živ na vrhu i... uuuuh - slika izgori. Stalno mi se to dešavalo kada sam bio mali. Otac bi viknuo: „Pablito, đavo te odneo!”

Gospođica Fišer:Otac vas je učio da slikate?

Pikaso:(brzo.) Niko me nije učio da slikam! Moj otac je bio akademski slikar... Ja sam u sedamnaestoj slikao kurve pa on nije bio zadovoljan mnome. Ne znam zašto, on me odveo u prvi bordel. U Španiji, valjda, pravi gospodin kurvu može da tuca, ali ne i da je slika.

Gospođica Fišer: Ali, ovo je vaša slika?

Pikaso: Jeste.

Gospođica Fišer: Nema greške?

Pikaso: Nema.

Gospođica Fišer: Vrlo dobro. Ovu ste, verujemo, naslikali kasnije. Slikana je neposredno posle rata.

Pikaso: Otkud vam to?

Gospođica Fišer: Postavljeno novinama. „Rat je završen!”

Pikaso: Dobro. To sam ja.

Gospođica Fišer: Da. Nema mnogo ljudi koji liče na vas. Jesteli tako uradili ovu? Sa ogledalom?

Pikaso: Za dobar portret morate da koristite ogledalo. Dođu vam osobe u sobu da vam poziraju. Ipoziraju! Nameste lice zato što vide da ih gledate. Ali kad okrenete ogledalo prema njima, oni ne vide da ih gledate. Tako ih prevarite i dobijete bolji portret.

Gospođica Fišer: Jesam li u pravu kad je u pitanju period?

Pikaso: Posle rata, da. 1919. Možete to pogoditi i po kosi. Bio sam veoma čist i uredan u to doba.

Gospođica Fišer: ...Zanimljivo.

Pikaso: Šta?

Gospođica Fišer: Paovo. *(Pokažuje mu sliku.)* Ova mrlja na obrazu. Izgleda kao... prljavština, mada je možda i mladalačka dlačica? To je čudno. Za nekoga tako „čistog i urednog”.

Pikaso: *(hladno.)* 1919. To sam ja.

Gospođica Fišer: Vrlo dobro. *(Vraća sliku na policu.)*

Gospođica Fišer: Ova je čudna.

Pikaso: Kako to mislite „čudna”?

Gospođica Fišer: Nije čudna zbog samog portreta. Mada je i on intrigantan. Čudna je po tome kako smo je našli. Druge dve slike su došle iz zbirke. Jedna je bila kod bankara a druga kod uvoznika dijamanata. Ali ovu... ovu smo našli pred sedištem Gestapoa. Naslonjenu na vrata. Ali, očito je ostavljena da je mi nađemo. S obzirom na okolnosti, može se samo pretpostaviti da je osoba koja ga je ostavila time nekome natovarila nevolju na vrat.

Pikaso: Šta bi na toj slici moglo biti tako opasno?

Gospođica Fišer: To je zagonetka. Recite vi meni šta vi vidite?

Pikaso: Sebe. Kao Minotaura.

Gospođica Fišer: I šta još?

Pikaso: Žene. Trižene i krst. I bika.

Gospođica Fišer: A ovo? Jedan od Gestapovih oficira misli da je to zmija.

Pikaso: {Primaknese slici.} Šta mislite da li je u pravu?

Gospođica Fišer: Ne. Ja mislim da je to penis. Ali da bih izbegla svaki spor sa Gestapom, složila sam se da je zmija. A ovo? Šta je ovo?

Pikaso: ... Lobanja?

Gospođica Fišer: Da. To sam i ja mislila. A kad rekoste da ste je naslikali?

Pikaso: Pre tri, četiri godine.

Gospođica Fišer: Tri, četiri godine?

Vidite, naš vojni obavještajac, osetljiv je na šifre i simbole... misli da nije starija od jedne godine. Što bi značilo da je naslikana upravo kada smo mi zauzeli Pariz. Vi kažete da je starija. A vi biste morali znati. Vaša je, zar ne?

Pikaso: Čini seda je tako. (Vraća joj sliku.)

Gospođica Fišer: Možete li mi reći šta ste hteli da naslikate na ovoj slici?

Pikaso: Pa to su škrabotine. Izgleda kao slučajno, nešto što sam samo naškrabao jednog dana pa se zakačilo za pozadinu slike koju sam dao Rozenbergu a on je skinuo a da mi nije rekao. Ne sećam se. Kad se umetnost proda, ona više ne pripada meni.

Gospođica Fišer: Tužno je to, zar ne.

Pikaso: Takav je to posao.

Gospođica Fišer: Da. Dakle, to je to.

Pikaso: Jesmo li završili?

Gospođica Fišer: Jesmo.

Pikaso: {Uzima šešir.} Da, dobro, u redu, dobro, fino. Drago mi je da sam bio od pomoći. Je li mogu da idem?

Gospođica Fišer: Vrata nisu zaključana.

Pikaso: Niste mi rekli datum.

Gospođica Fišer: (Pogleda ga.) Molim?

Pikaso: Datum. Datum izložbe.

Gospođica Fišer: Nekad u naredne tri nedelje.

Pikaso: Tri nedelje! To je prebrzo. Jeste li izložili plakate, poslali pozivnice?

Gospođica Fišer: Izložba je privatna.

Pikaso: Kako izložba može da bude privatna. Je li to aukcija?

Gospođica Fišer: Nema kupaca. Oni koji će biti na izložbi, uglavnom su vođe okupacije, probrani novinari.

Pikaso: Jesam li ja pozvan?

Gospođica Fišer: Sumnjam da biste želeli da dođete.

Pikaso: Dolaze li drugi slikari?

Gospođica Fišer: Nijedan koga biste vi odobrili.

Pikaso: Koji?

Gospođica Fišer: Deren.

Pikaso: Andre Deren? Andre - „Ako ste Nemač, nacrtaću pivaru sa baštom, a ako ste Rus, nacrtaću vam traktor” - Deren? Deren je svinja! Gde se održava ta izložba?

Gospođica Fišer: U Tiljerijeju. Slike će se do tada čuvati u Že de Pomu.

Pikaso: Že de Pom je zatvoren otkako ste zauzeli Pariz. To je bilo skladište za...

Gospođica Fišer: Izopačenu umetnost.

Pikaso: Ova „izložba” nije proslava. Je li?

Gospođica Fišer: To je spaljivanje.

Pikaso: Spaljivanje.

Gospođica Fišer: Spaljivanje.

Pikaso: Ne! Nećete spaliti moje slike!

Gospođica Fišer: Senjor, one više nisu vaše! I sami ste to rekli! Nisu ovo vaše slike!

Pikaso: One su uvek moje slike!

Gospođica Fišer: Vi ste ih prodali, kupili su ih drugi, sada pripadaju državi!

Pikaso: Nemate pravo!

Gospođica Fišer: Mi imamo pravo. Ako prodate sliku nekom bankaru i on je spali, nema nikakve razlike.

Pikaso: Zašto vam treba Pikaso! Imate Legera! Imate Klea, Ernsta! Zašto Pikasa?

Gospođica Fišer: Nijedna zbirka nije potpuna bez Pikasa.

Pikaso: Ko je ovo naredio? Neko u Berlinu? Nije valja onaj debeli Gering! Slike koje ukrade završe mu na zidu kupatila da može da ih gleda dok piša u klozetsku šolju!

Gospođica Fišer: Ne, naredio je doktor Gebels. Izopačena umjetnost je već godinama u centru pažnje nemačkih kulturnih nastojanja. Bilo je spaljivanja i ranije, u Berlinu, Rimu, Madridu...

Pikaso: Nikad u Parizu!

Gospođica Fišer: Pa, dobro. Pretpostavljam da Francuzi nisu prvi u svemu, je li tako?

Pikaso: Šta je izopačeno u ovim slikama? Dete! Čovek sa čekinjastim dlačicama na licu!

Gospođica Fišer: Pornografija.

Pikaso: Nacisti vole pornografiju, srećni su kad mogu da razlikuju kitu od pice! Šta su vam rekli, nađi šta god možeš od Pikasa? Šta bi bilo da sam rekao da ove slike nisu moje? Da li biste ih ipak spalili?

Gospođica Fišer: Naravno da ne bismo!

Pikaso: Dobro, onda nisu moje.

Pikaso: To su falsifikati, sve tri! I to loši.

Gospođica Fišer: Već ste potvrdili da su autentične.

Pikaso: Šta sam ja to potpisao? Pokažite mi gde sam bilo šta potpisao, bilo kakvu potvrdu, formular...

Gospođica Fišer: Vi ste verbalno...

Pikaso: Ako spalite ove slike, ja ću reći da nisu moje! Reći ću svima da su bile falsifikati. A onda, ko će ispasti budala u očima doktora Gebelsa? Mogao bih sutra da nađem falsifikatora

koji bi se zakleo da je on to uradio samo zbog publiciteta, i šta biste onda vi imali da kažete svojim gospodarima u Berlinu?!

Gospođica Fišer: Senjor... ja sam u Parizu godinu i po dana i bavim se slučajevima kao što je vaš! {Pokazuje slike u prostoriji} Ekspresionisti, nadrealisti, dadaisti! Ceo taj podrugljivi cirkus. Neke od vas i upozorim. Neke, neke pustim. Izgubim dosijee, stavim pogrešnu adresu. Ako danas ne uradim ono što moji gospodari žele, neću biti ovde sutra, a Vi ćete se suočiti sa ljudima u loše skrojenim kaputima! Sada mi je naređeno da dođem gore sa jednim Pikasom, ja...

Pikaso: Jednim Pikasom! Vama treba jedan Pikaso! Jedan! A vi sada imate tri.

Gospođica Fišer: da li vi mislite da *meni* ovo pruža zadovoljstvo?

Pikaso: Ne, ali meni počinje da pruža zadovoljstvo.

Gospođica Fišer: Hajde da se dogovorimo.

Pikaso: Dobro. Pikaso voli dogovore.

Gospođica Fišer: Moj zadatak je da dobijem jednog Pikasa za spaljivanje... ja ću osloboditi dve slike, *ako* vi potvrdite da su falsifikati.

Pikaso: Pod dva uslova: broj jedan, ja biram "falsifikate".

Gospođica Fišer: A, drugi uslov?

Pikaso: „Falsifikati” idu sa mnom kući.

Gospođica Fišer: Berlin očekuje telegram od mene za jedan sat. Bude li ovde bilo kakvih problema, mogu da pozovem ljude koji čekaju iza ovih vrata. Dogovoreno?

Pikaso: Mogu li da zapalim?

Gospođica Fišer: Možete.

Pikaso: Dajte mi cigaru. Počinjemo sa malom slikom dečaka. Očiti falsifikat.

Gospođica Fišer: To je to?

Pikaso: Da.

Gospođica Fišer: Treba mi više od toga.

Pikaso: Zašto?

Gospođica Fišer: Za izveštaj! Mora da postoji obrazloženje!

Pikaso: To je falsifikat, to je moje obrazloženje!

Gospođica Fišer: Senjor, pokušajte da razmišljate kao Nemac! Dajte mi obrazloženje kakvo bi dao kritičar.

Pikaso: Prvo moram razmišljati kao Nemac a sad i kao kritičar? Koliko želite da budem glup?

Gospođica Fišer: Analizirajte ovu sliku kao da ste kritičar.

Pikaso: Možete mi staviti i povez preko očiju. To nije Pikaso. Sentimentalno je.

Gospođica Fišer: Pikaso nije sentimentalan?

Pikaso: Nije. Ovo je natopljeno nostalgijom. Sami ste rekli: dvanaestogodišnji dečak ne izgleda tako. Pikaso nikada sebe ne bi naslikao u prošlosti. Pikaso je sadašnjost, on gleda u budućnost.

Gospođica Fišer: Ali, mali dečak...

Pikaso: {Prekida je.) Ja nikad nisam bio! Ja sam prvorodenče. I mrtvorodenče. Nisam disao. Porodica je zapomagala kada je videla koliko sam modar u licu. Prvo čega se sećam je plač. Moja majka, moja baka, tetke, kao na pogrebu. Kad su videli da u meni nema života rekli su mom ocu da uđe i pomoli se nad mojim mrtvim telom. Njegov brat, moj stric, pušio je cigaru. Jako dugo me je gledao. A onda me je stric uzeo u ruke, dobro povukao dim cigare, stavio usta na moja i dunuo! Sav taj dim, pluća su mi bila puna! Počeo sam kašljati, i plakati i vrištati! Dim me je vratio u život! Muški dim i ženske suze! Moj otac je rekao da sam se rodio uz goleme muke. Možda su me zato tako pazili i mazili, pravili mi uvojke i kapice i haljine. Pablito je imao sve osim sika.

Gospođica Fišer: „Pablito”?

Pikaso: Pablito Ruiz. Glupo, dosadno ime. Kao Smit ili Dival (ako je američko prezime onde je Duval), ili... Fišer. Uzeo sam majčino prezime Pikaso! Pablo Pikaso! Bolje izgleda kao potpis na slici. Mom ocu je uvek bilo odbojno. On bi rekao, „Ti si Ruiz!” A ja bih odvratio: „Pa pola Španije se zove Ruiz.”

Kada mi je bilo osam godina, majka je ponovo zatrudnela. Svi su bili srećni: „O, Bože, napokon će Pablito dobiti bracu!” Bila je devojčica i dali su joj ime Marija de la Konsepsion. Prvi put kad sam je video... zaljubio sam se. Njene oči, njeni uvojci. Gledala me je kako slikam. Ja bih joj rekao: „Končita, biću veliki slikar. A ona bi rekla, „Da, Pablo,” nikad Pablito. Za nju sam uvek bio Pablo. A onda se Končita razbolela. Žene su se molile. Ali to su bile prosjačke molitve. „Molim Te, Bože. Pokaži joj milosti. Bože!” Znao sam čak i tada da, čak i ako ima Boga, on nije takav - Bog ne odgovara na preklinjanje. Bog hoće obećanja! Bog se cenka! Tako sam se jedne noći uvukao u Končitinu sobu. Spavala je i ja sam gledao njene male grudi kako se dižu i spuštaju. Otišao sam do prozora, otvorio ga sklopljenih ruku i zatvorenih očiju, kao dobri mali katolički dečak. „Bože! Slušaj me! Moja sestra Končita umire, učini da ozdravi, učini da živi, učini to... a ja ću odustati od slikanja... zauvek.” I sutradan...

Cudo! Počela je da se oporavlja. Moja voljena sestra se oporavljala. Pošao sam da sklonim svoje četkice, papire. Ali nisam mogao. Oni su bili moje ruke, moje oči, nisam mogao da ih sklonim. Otvorio sam prozor... i povukao obećanje Bogu...

Sutradan ujutro. Končita je umrla. Otišao sam u njenu sobu i pogledao joj lice. Hladno i mirno, kosa ravna od znoja... a onda sam pripalio šibicu, pustio da mi dogori do prstiju, i počeo da crtam. Opet sam joj napravio kovrdžavu kosu i dao joj njen omiljeni šeširić. I otvorio joj oči.

Sakrio sam crtež u svojoj sobi; nikad ga neću nikome pokazati. Ali, na dan sahrane, zatekao sam oca kako stoji kraj mog kreveta i drži crtež u ruci. Prepao sam se. Da li zna da sam cenjkanjem izgubio sestru? Ali, on je samo rekao... „Vidim da si napravio autoportret.” Mislio je da sam to ja. Baš kao i vi.

Gospođica Fišer: Ako je sve to tačno... kako znate da je falsifikat?

Pikaso: Zato što sam uništio crtež čim je on izašao iz sobe. Spalio sam ga šibicom.

Gospođica Fišer: Dakle, možemo potvrditi da je ova slika falsifikat.

Pikaso: Da pređemo na sledeću?
Gospođica Fišer: Hm.

Pikaso: Šta?

Gospođica Fišer: Vaša priča.
Pikaso: Ne verujete u nju?

Gospođica Fišer: Mogu da poverujem. Mala devojčica je bolesna, dečak sklopi dogovor, dečak povuče obećanje, devojčica umire. Izdaja i krivica. A opet, način na koji ste vi to ispričali, kao da je sve to njena krivica.

Žene su uvijek krive. Ja ne verujem da sam ikad imala takav uticaj na bilo koga.

Pikaso: Možda još uvek niste upoznali pravog.

Pikaso: Zato što ste u Parizu. Gradu ljubavi. Punom muškaraca u potrazi za ženom. Mogli biste dobiti vojnika, a možda čak i umetnika.

Gospođica Fišer: Imala sam umetnika. Vrlo avangardnog, vodio me je u svoju sobu i pokazivao crteže.

Pikaso: Jeste li mu pozirali?

Gospođica Fišer: Nisam.

Pikaso: Ako želite da vodite ljubav sa ženom, naslikajte joj portret. Navedite je da otkrije grudi.

Gospođica Fišer: Mrtav je. Pređimo na sledeću sliku. Hoćemo li? 1919? Jeste li i nju spalili?

Pikaso: Nisam.

Gospođica Fišer: Pa, naravno, da niste. Te tužne oči, ta poza kajanja. Neko pokušava biti tragičar.

Ako ova slika nije falsifikat, senjor, možemo odmah sada završiti s ovim. Autoportret iz 1919. Vi u ogledalu, sitne dlačice na obrazima. Je li ova prava, senjor?

Pikaso: Ja sam nacrtao ovakvu sliku... I takva slika poput ove postoji i...

Gospođica Fišer: Ali to nije ta slika?

Pikaso: Ovo je priča o kritičaru pa mi dopustite da kažem na način kako bi to rekao kritičar. Pikaso, dečak-slikar, napušta svoju rodnu Španiju i seli se na sever, u Pariz. Tamo slika i gladije. Iponeku sliku prodaje. Pikaso *preživljava* u Parizu... Ali mora da uspe, stekne ugled, da bude iznad ostalih. Tada

še pojavljuje Gijom Apoliner. Kritičar. Brillantan. Šarmantan. Poljak. Veliki Poljak iz Varšave - čudan - ali u snobovsku hijerarhiju Pariza on se sasvim uklapa. Pikaso se ne uklapa uvek. Za svet, on postaje "Pikaso" ali za sebe, on je još uvek malčice Pablito Ruiz. Pikaso ga poziva da pogleda njegove radove... i to je kao početak ljubavne veze... Pikaso slika, Apoliner piše o tome. Apoliner teoretiše, Pikaso to pretvara u stvarnost. Pikaso konačno postane poznat, Apoliner govori ljudima „da ga je on otkrio“. A vi znate... otkriveni uvek prema svom otkrovitelju oseća odbojnost. Koji stalno hoda i priča: „Ja sam te otkrio, ja sam te napravio.“ „Jebi se, ja sam sam sebe napravio.“

Nekoliko godina kasnije, Apoliner i Pikaso upadaju u nevolju.

Jedan od Apolinerovih dečaka - smrdljivi mali nitkov koji se strašno trudio da se dopadne - dao nam je dve statue. Male, za kamin. Vrlo dobar kvalitet, ustvari. Problem je bio... što su bile ukradene.

Gospođica Fišer: IzLuvra.

Pikaso: Prijatelji, naravno, nisu ni za šta krivi, ali ih ipak hapse, odvode u zatvor, ispituju... Apoliner to teško podnosi. Kada je pušten iz zatvora, njegovo veliko poljsko telo je klonulo, lice požutelo, zubi poispadali. Neki ljudi jednostavno ne mogu podneti pritisak zatvora. A onda jedno jutro... Pikaso se brije. Kucanje na vratima. Vest. Apoliner je umro. Pikaso baca brijač u lavabo. Pogleda u ogledalo, vidi lice koje zuri u njega... pruži ruku... uvek se nađe papir, olovka... i crta ono što vidi. Bol. Gubitak. Jedna dlačica je ostala na bradi.

Gospođica Fišer: Kako nazvati čoveka koji, kad čuje da mu je umro najdraži prijatelj, prvo nacrtava autoportret?

Pikaso: Zovemo ga umetnik.

Gospođica Fišer: Dakle, šta je ovo, senjor, je li prava ili nije?

Pikaso:... Ovo? To ne može biti prava. Ja sam pravu stavio u Apolinerov kovčeg pre nego što je sahranjen. Ovo je očito falsifikat.

Gospođica Fišer:Ovo ste dobro izveli.

Pikaso:Hvala.

Gospođica Fišer: Kada ste vi i Apoliner bili uhapšeni... koliko dugo ste proveli u zatvoru?

Pikaso: Činilo se kao večnost.

Gospođica Fišer:Da, alikoliko dugo?

Pikaso:...Dva sata.

Gospođica Fišer:A Apoliner? Šest nedelja. Znači, vi ste im rekli par stvari o Apolineru? O njegovoj političkoj pripadnosti i opredeljenjima, o njegovim „sklonostima”.

Pikaso:Ništa nisam rekao o Apolineru! To nije istina!

Gospođica Fišer: Ali, on nije počinio nikakav zločin! Da nije bilo Apolinera...

Pikaso: Da nije bilo Apolinera, Pikaso ne bi završio u zatvoru! Sedeći u toj ćeliji, mislio sam: Kamo sreće da ga nikada nisam upoznao!

Gospođica Fišer: Jeste li voleli Apolinera?

Pikaso: Vi razmišljate kao žena.

Gospođica Fišer: Hvala vam.

Pikaso: Ne, vi ste sentimentalni kao žena.

Gospođica Fišer: Jeste li spavali s njim?

Pikaso: Apoliner je možda želeo da tuca Pikasa, ali niko ne tuca Pikasa.

Gospođica Fišer: ...Vrlo dobro. Dva falsifikata. To znači... da treći portret mora biti autentičan.

Pikaso: Molim vas. Dajte mi vremena. Prekrasna žena sa tužnim starcem.

Gospođica Fišer: Hajde

recite. **Pikaso:** Falsifikat.

Gospođica Fišer: Gospodine.

Pikaso: Moram biti pošten! Vi biste da uzmete ovu sliku i nazovete je „Pikasovom”. Pa, smejaće vam se.

Gospođica Fišer: Zašto?

Pikaso: Tražite od mene da budem kritičar, budite vi kritičar. Recite mi. Gospođice Fišer... šta vidite?

Uđete u galeriju, vidite ovo na zidu. Nema potpisa u uglu. Da li mislite da je to Pikaso, je li to Pikasov stil?

Gospođica Fišer: Pikaso ima mnogo stilova.

Pikaso: Evo, praviću se da sam... Vaš slepi prijatelj, Pablito. Vi ste pas koji me vodi. Nemački ovčar, prelep. Recite, šta vidite?

Gospođica Fišer: Crtež, olovka na papiru. Crtež prikazuje tri žene, jednu lobanju, jednog bika i jednog čoveka kao Minotaura. Taj čovek je na krstu. *Pikaso na raspeću.*

Pikaso: Zašto bi Pikaso sebe nacrtao na raspeću? Pikaso je ateista.

Gospođica Fišer: Ali katolički ateista. Razume on moć krsta. Umetnik kao mučenik?

Pikaso: Čiji mučenik?

Gospođica Fišer: Žena. Proždiru ga žene.

Pikaso: Šta vas navodi na tu pomisao?

Gospođica Fišer: Zubi. Uvek svojim ženama istaknete zube.

Pikaso: Možda su gladne.

Gospođica Fišer: To je jedno tumačenje.

Pikaso: Može li postojati i drugo?

Gospođica Fišer: Političko.

Pikaso Rekao sam vam: ja nisam političan.

Gospođica Fišer: A šta ako ja kažem da je to građanin koga je izdala država, napadan zbog svojih uverenja?

Pikaso: To je glupo tumačenje.

Gospođica Fišer: Je li?... Vi ste slepi, Pablito. Recimo, bik bi mogao biti Španija. Iz koje građani odlaze i ne mogu se vratiti.

Pikaso: A ona muška stvar, penis?

Gospođica Fišer: E to je nezgodno, moj slepi prijatelju. Kamo sreće da ga možete videti.

Pikaso: Je li veliki?

Gospođica Fišer: Recimo da mu je veći od glave.

Pikaso: E, to mi se dopada, to zvuči kao Pikaso.

Gospođica Fišer: A šta ako ja kažem da simbolizuje građanina nemoćnog pred ratom i neprijateljem.

Pikaso: Ali taj neprijatelj mogu biti i žene, je li tako?

Gospođica Fišer: Ako se zna koje žene. Pretpostavimo da je vaša prva žena, Olga, koja simbolizuje carsku Rusiju -Ova čvrstih kostiju i jakih jabučica je Marija Tereza. Ja je nekako vidim kao Nemačku.Izgleda vrlo zdravo.

Pikaso: A šta je sa trećom? Dora?

Gospođica Fišer:Je li to Dora?

Pikaso: Pretpostavljam da biste prepoznali Doru čak i da je portret falsifikat.

Pikaso: Dora se ne može falsifikovati. Većina žena proždire muškarce očima, ustima, telima. Dora ih proždire svojim umom. Bila mi je ravna, bila je to borba, a i tucanje je bilo sjajno. Vi me podsećate na Doru. Napeta, prelepa, mnogo inteligentna.

Gospođica Fišer:Dakle, ona vam je bila više nego ravna.

Pikaso: Da, više nego ravna.Da bih je srezao, kritikovao sam njeno pisanje, njene fotografije, njene ideje. Spavao sam sa njenim prijateljicama. Smejao se njenoj odeći i kosi. I ona bi onda promenila prijatelje, odeću, ideje... samo da meni ugodi. Ako želite nekoga da ukrotite, samo ga zbunjujte!

Gospođica Fišer:I šta je bilo na kraju?

Pikaso: Još uvek je sa mnom.

Gospođica Fišer:Ali vi niste s njom. Pogledajte je. Ona plače.

Pikaso: Izgleda kao da sam je već napustio ... previše sam je srezao. Ona me više ne zanima. Tražim sad nekog drugog. Nije važno. Sve što vi kažete o ovoj slici ne znači mi ništa.

Pikaso: Dajte recite. Je li ovo dobra slika?

Gospođica Fišer:...Nije.

Pikaso: Nije. Nije dobra. Loša je? I slepac to može da vidi.

Ovo je loša slika; Pikaso ne može da napravi lošu sliku i zato ova loša slika ne može biti Pikasova.

Gospođica Fišer: Gospodine, mi imamo dogovor! Meni treba samo jedna slika! Naslikali ste ih na hiljade! Nikone želi ove slike! Ne vrede! Ja bolje od vas znam koliko vrede!

Pikaso: Znate li stvarno?!

Gospođica Fišer: Zato što sam studirala Pikasa! Pisala sam o Pikasu. Ja sam stručnjak za Pikasa.

Pikaso: ... Vi ste kritičarka. Ja sam se pre šalio, ali vi stvarno jeste kritičarka. KRITIČARKA JE UHAPSILA PIKASA!!!

Gospođica Fišer: Pozvaću stražare.

Pikaso: Samo napred. Dakle, sada kada znam da ste kritičarka... recite mi: da li vam se sviđa moj rad?

Gospođica Fišer: Neću da odgovorim na to pitanje.

Pikaso: NE SVIĐA vam se moj rad!?

Gospođica Fišer: Naravno da mi se sviđa vaš rad.

Pikaso: Sviđa vam se?

Gospođica Fišer: *Neka dela.*

Pikaso: "Neka dela?"

Gospođica Fišer: ...Većina.

Pikaso: ...Većina? Šta vam se ne sviđa?

Gospođica Fišer: Ja sam vaš islednik, senjor!

Pikaso: Npr. baletski period.

Gospođica Fišer: Sviđa mi se baletski period. Sviđa mi se skulptura. SVE, ja volim SVE skulpture, slike - volim sve što vi radite!

Pikaso: Stvarno?

Gospođica Fišer: DA!!!

Pikaso: Zašto?

Gospođica Fišer: Zato što ste vi Pikaso!!! Vi ste Pikaso, ja vas volim... od prvog trenutka kada sam videla vaše slike na zidu. U jednoj kući.

Pikaso: Da li je to bila jevrejska kuća, pitam da li je to bila jevrejska kuća?

Gospođica Fišer: Moj otac je radio u Ministarstvu inostranih poslova. On i majka su naš dom smatrali svojevrsnim salonom za pisce, pesnike, slikare... Svake nedelje moja bi majka svirala čelo, a otac bi je pratio na klaviru. Zidovisu nam bili prepuni slika: Matis, Gros... Pikaso, Kle, Leže. Moji roditelji su voleli Pikasa. Moji roditelji su imali slike iz svih perioda. Plavi, ružičasti, kubistički. Ponekad kada bi gosti pogledali zid - vi ste imali zid samo za sebe - mislili su da imamo slike desetine umetnika, a bio je to samo jedan - VI. To je bilo u očima. Muškarci, žene, čak životinje. To je zato što je vaš otac mislio da je Končitaustvari vi. Dali ste joj svoje oči. Ja bih buljila u vas i pitala se: „Da Pikaso mene naslika – da li bi mi dao svoje oči?“ mogla sam da gledam Pikasa po ceo dan a niko ne bi znao moj motiv.

Pikaso: Znači, vaši roditelji su „voleli“ Pikasa. Šta je okončalo tu vezu?

Gospođica Fišer: Ljudi koji su nedeljom dolazili kod nas prestali su da se dive slikama na zidovima. Počeli su čudno da zagledaju moje roditelje. To je bilo posle 1933. I tako, Ležeove slike, Kleove slike, sve je to otišlo. Pikasove su otišle poslednje. Rekla sam roditeljima: „Dajte ih **zieni**“. Ali, odbili su. Nije bilo sigurno. Tada sam već pisala za razne publikacije pa sam, iz opreza, kad god bih pisala o vama, prezrela po neku sliku, vaše manje radove. Tako sam bila sigurna... i sačuvala zdrav razum. Ali, kako sam počela da vas kritikujem, počela sam da nalazim sve više toga u vama što mi se ne sviđa. Postao mi je odbojan način na koji menjate stilove i kršite pravila koja su drugi morali da poštuju. Napadala sam vas kad god mi se pružila prilika! A zahvaljujući tome su me važni ljudi zapazili! Citirali su me, napredovala sam u karijeri. I tako, jednog dana, kada sam završila još jedan članak u kom vas osuđujem, iznenada sam shvatila... da vas više ne volim. Nisam više bila vaša robinja. Bila sam slobodna. Moj otac je tada već odavno bio otpušten iz ministarstva; majka je svako malo bila., nisu više imali svoj dom. Neko iz SS-a je želeo baš tu kuću. Bili su još uvek

živi samo zahvaljujući meni i onome što sam radila. I sada, evo me ovde. Da obavim posao.

Pikaso: I vaši gospodari u Berlinu... žele baš mene? Zašto?

Gospođica Fišer: Vi mislite da je Berlinu važna vaša „umetnost“. I ako te glupe ništarije znaju ijednu Pikasovu sliku, to sigurno nije ni jedna od ovih. Da mogu da bace na lomaču jednu Pikasovu sliku, šta mislite koju bi izabrali?

Pikaso: Ne želim o tome da razgovaram.

Gospođica Fišer: To me uvek fasciniralo kod umetnika. Celo vreme govorite o tome kako je umetnost važna a kad zapadnete u nevolje - ne bavim se politikom.

Pikaso: Ovde nije u pitanju Gernika.

Gospođica Fišer: Zašto ste naslikali Gerniku?

Pikaso: Porudžbina.

Gospođica Fišer: Ne želim okolnosti, želim razlog.

Pikaso: Celog života mi dolaze i govore: „Naslikajte plakat, Pikaso!“, „Naslikajte naše proteste, Pikaso“. Ja odbijam!

Gospođica Fišer: Zašto?

Pikaso: Zato što ne želim da stavljam svoje ime na lošu umetnost! Najgora umetnost na svetu je politička! Dolaze mi, pre Prvog rata - anarhisti, pre ovog rata - komunisti, ali ja se njima ne pridružujem! Ne pozajmljujem ja svoje ime nikakvom cilju! Ja ništa od njih ne tražim, zašto bi oni tražili nešto od mene?!

Gospođica Fišer: Zašto ste onda naslikali Gerniku? Je li to bio gnev? Nemci su uništili najlepší grad u Španiji; ja bih se na njih zauvek ljutila.

Pikaso: Ja ne slikam sliku koja napada Nemce! Ja ne biram ni ideologije, ni zemlje!

Gospođica Fišer: Izabrali ste da živite u Francuskoj a ne u Španiji, ali se ne biste borili za Francusku kada se nađe u ratu?

Pikaso: Zato što sam Španac!

Gospođica Fišer: Sta ste vi ikada uradili za Spaniju?

Pikaso: NASLIKAO SAM GERNIKU! Znate li vi kakav je osećaj sedeti u Parizu i gledati vlastitu zemlju u ratu? Španska republika se borila protiv fašizma i pobedila u toj borbi. A sa druge strane: mali Franko sa svojom šačicom gangstera zaglavljenih u blatu. I vi mislite, možda, možda će ovaj put dobro pobediti. Onda Franko sklopi dogovor sa svojim prijateljem Hitlerom. Hitler hoće da vidi svoju novuavijaciju kako se uspešno bori. I, tako, Hitler šalje bombardere u Spaniju da zbrišu jedan grad sa lica zemlje. Ne Madrid, ne Barselonu. A šta kažete za lepu Gerniku? Šalje avione, baca bombe i grad postaje plamteća klanica. Dva sata i., nema više grada. Da ste Špankinja (Španjolka) u Parizu, vi biste plakali, da ste vojnik, vi biste se borili, da ste junak, vi biste poginuli, da ste slikar - vi biste slikali! Majke, decu, konje, krike! Više se ponosim Gernikom nego bilo čim drugim što sam uradio u životu! Jeste li vi videli tu sliku?

Gospođica Fišer: Jesam. Došla sam u Pariz da vidim sliku.

Pikaso: Jeste li pisali o njoj?

Gospođica Fišer: Jesam.

Pikaso: I šta ste napisali?

Gospođica Fišer:...Nazvala sam je „smećem“.

Pikaso: To ste *napisali* a da li ste to i *mislili*?

Gospođica Fišer: Tako ste šarmantni. Ja vas uhapsim, pretim vam, a vi želite da znate šta ja mislim o jednoj od vaših slika?!

Pikaso: Ah, baš me briga šta vi mislite.

Gospođica Fišer: Ja mislim da je to remek-delo. A šta je postigla? Da li je spasila ijedan život? Zaustavila rat? Ko je pobedio u Španiji? Ko pobeđuje sada? Nikada nije postojalo vreme u svetu kada je umetnost vredila manje nego u ovom trenutku. Umetnost nema nikakvu težinu naspram politike, stvarne politike, na ulicama, u vazduhu. Umetnost je Šubert koji se svira dok padaju bombe.

Pikaso: Ratovi ne traju večno.

Gospođica Fišer: Za neke traju! Ne za vas, naravno. Za vas je rat privremena neprijatnost. Sve što vam se ispreči u

slikanju, porodici, prijateljima, ljubavi... znate, ja ne mislim da ste vi naslikali *Gerniku* zato što ste politični. Naslikali ste je zato što ste krivi. Končita umire da biste vi mogli slikati. Apoliner umire da biste vi mogli slikati. Osećate se krivim i zato tražite iskupljenje. Gernika je bila vaše iskupljenje. Slika o politici, ratu, *smrti*. „Napokon”, pomislili ste, „napraviću rad koji je iskaz, stav, rad koji menja svet!” Ali, ne menja. Ta je slika... veličanstvena.

Pikaso: Ja nisam naslikao *Gerniku* zato što sam mislio da će spasiti živote ili zaustaviti rat! NASLIKAO SAM JE ZATO ŠTO SAM ZNAO DA ĆE TO BITI VELIKA SLIKA! A kada je ljudi budu gledali zato što je velika, setiće se i zašto sam je naslikao.

Gospođica Fišer: Ko će je gledati? Ko će preostati?! Kakav je smisao spašavanja svega ovog... Gospodine, mogli biste odavde sada da izađete sa ove tri slike pod rukom, kao slobodan čovek, samo da uradite jednu stvar.

Pikaso: Koju?

Gospođica Fišer: Da potpišete izjavu. Da ste bili prisiljeni da naslikate *Gerniku*. Da je se odričete. U toj izjavi bi trebalo da stoji samo ono što vi meni neprestano govorite: da se ne bavite politikom. Sve što bi u toj izjavi pisalo je... zašto ste napravili *Gerniku*.

Pikaso: Ali, gospođice Fišer... nisam ja napravio „*Gerniku*”. Vi ste je napravili. Vi.

Gospođica Fišer: Vi izgleda niste u stanju da izaberete, pa ću ja to uraditi za vas. Detence. Ne. Bilo bi previše tužno da to izgori u plamenu. Bradica. Previše patetično. Ali ova, šta znači ova?

Pikaso: Ne znači ništa, to je obični bućkuriš.

Gospođica Fišer: Bućkuriš. Očigledno Pikaso, degenerisano, izopačeno, pornografsko. Kažete da ste je naslikali pretri, četiri godine?

Pikaso: Da.

Gospođica Fišer: To jenemoguće. Pogledajte je, pogledajte Doru.

Pikaso: „Izgleda kao da sam je već napustio”.

Gospođica Fišer: Kako ste mogli da znate da ćete napustiti Doru pre tri ili četiri godine?

Pikaso: Ne razumem.

Gospođica Fišer: Da, razumete vi dobro. Ova je slika nova.

Pikaso: A zašto je važno kad sam je naslikao?!

Gospođica Fišer: O, veoma je važno. Jedan čovek, vi, na krstu; bik, tri žene... lobanja... Uvek im date zube, čak... i lobanja ima zube. Pokrijte ih.

Pokrijte zube na lobanji. Šta je ovo sada?

Pikaso: To je... šlem.

Gospođica Fišer: Kakav?

Pikaso: ...Nemački šlem.

Gospođica Fišer: Nemački šlem. Nacrtali ste sliku koja napada Nemce tokom okupacije.

Pikaso: Želim da me pustite da idem!

Gospođica Fišer: Verujem da želite.

Pikaso: Morate razumeti. Pre tri noći sedeo sam u restoranu Le Katalan (Le Catalan), žvrljao nešto na salveti a onda sam ugledao jednu ženu na drugom kraju prostorije, ljubavnicu Andre Derena. Udvarao sam joj samo da mu se osvetim. Ona je šapnula: „Daj mi ovu sliku, Pikaso.” Ja sam istrгнуo sliku i dao joj je, proveli smo noć zajedno a sutradan ujutro Deren je dojurio u moj studio: „Misliš da si me zajebao, e ja ću tebe zajebati!” I to se onda nađe na vašem pragu!

Pikaso: To nije fer!

Gospođica Fišer: Izaberite sliku! Ili ću nazvati Berlin. Moj život zavisi od toga.

Pikaso: Pa što ste onda morali da mi kažete da ćete ih spaliti!

Gospođica Fišer: Zaslужili ste da znate.

Pikaso: Vi želite da od mene napravite svog *saučesnika* da se sami ne biste osećali krivom! Tako vi radite, hoćete da budemo *saučesnici* u zločinu! Vi želite da me uništite.

Gospođica Fišer: Ja želim da vas spasem. Ako moram da spalim jednog Pikasa da bih spasla Pikasa, neka tako i bude.

Pikaso: Želite da me uništite!

Gospođica Fišer: Želim da vas spasem.

Pikaso: Ne mičite se. Sad ću vas nacrtati.

Gospođica Fišer: Pikaso...

Pikaso: Odbili ste portret koji bi vam uradio Pikaso. Neka vam usta ostanu tako otvorena. Ima nečeg u ženskim ustima. Ta gornja kriva crta, te usne. Otvorite dovoljno da vam vidim jezik, ali *ne i zube*, i oči, oči tužne, ali lepe. Kao kurvu? Ili kao anđela? Da vas nacrtam sa rešetkama iza leđa? Vi ste u zatvoru, znate. Svi smo mi sada u zatvoru. Vi ste tužni i ojađeni, i tako jako, jako lepi. Smatrajte da sam s vama vodio ljubav.

Gospođica Fišer: To je...

Pikaso: Imate jednog Pikasa.

Gospođica Fišer: Imam jednog Pikasa.

Pikaso: Dobro! Jer *taj je pravi. Ostala tri su falsifikati!*

Bacite tu na lomaču! I sami možete da potvrdite da je autentična!

Gospođica Fišer: Prevarili ste me!

Pikaso: Ne budite previše tužni. Dobili ste zadatak da se dokopate „jednog” Pikasa i dobili ste „jednog” Pikasa. Uradio sam dovoljno nadrealistički da vas nijedan kolega neće prepoznati. Nazovite je *Žena među linijama*. Samo vi ćete znati. Dok gledate kako je proždire plamen, setite se jednog: bar vam nisam dao zube.

Dakle! Jesmo završili? Slobodan sam da idem?

E, to je Pikasova vrsta žene! Sedite.

Gospođica Fišer: Šta?

Pikaso: Sedite! Sad ću vas ponovo nacrtati!

Gospođica Fišer: Pikaso!

Pikaso: To pljuvanje, taj žar! Moram to imati!

Gospođica Fišer: Ne!Ja to moram imati, ja!

Pikaso: Naravno da morate! Stavite šešir. Držite glavu gore. Otvorena usta.Jedno dugme.

Gospođica Fišer: ...Jedno.(Ona otkopčava gornje dugme na košulji.)

Pikaso: Dobro, a sad još jedno.To mi je bitno.

Gospođica Fišer: Zadovoljni?

Pikaso: Nikad!

Gospođica Fišer: Moramo biti načisto oko jednog: ja vam neću otkriti grudi! U redu?

Pikaso: U redu.

Gospođica Fišer:Dobro.

Pikaso: Ali ja ću ih ipak nacrtati.

REKVIZITA:

- Brojna platna raznih dimenzija, uključujući dva crteža koja liče na Pikasove radove.
- Veliki umetnikov portfelj (gospođica Fišer.)
- Dosijeji (gospođica Fišer.)

- Tašna (gospođica Fišer.)
- Cigarete (gospođica Fišer.)
- Kutija šibica (gospođica Fišer.)
- Papiri/formulari (gospođica Fišer.)
- Pero (gospođica Fišer.)
- Beležnica (gospođica Fišer.)
- Naočare (Pikaso.)
- Crtež (gospođica Fišer.)
- Olovka (Pikaso.)